

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Diff. 3. Quomodo Logica Docens ab Utente distinguatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

DIFFICULTAS II

Quomodo Logica docens ab utente distinguatur.

PRÆMITTO I. Certum esse apud omnes actus Logicae utentis à Docente distinguere connotatis extrinsecis. Nam actus Docentis dicit dictamen seu præceptum actuale, de opere faciendo, non connotando ipsius operis effectum. Actus autem Logicae utentis, connotat ipsius operis effectum, directam, à docentis Logicae, dictaminibus.

PRÆMITTO II. Certum esse apud omnes actum Logicae Docentis de Definitione, ab actu Logicae utentis de Demonstratione, esse alium realiter. Ratio est, quia fieri potest, ut aliquis habeat habitum de definitione & non habeat illum habitum de demonstratione. Consequenter nec habitum utentis Logicae.

PRÆMITTO III. Habitum Logicae utentis, qui est productus non ex directione profecta à Logica docente, sed merè ex dictaminibus luminis naturalis, habitum inquam talem Logicae utentis, ab habitu docentis Logicae, esse distinctum realiter. Ut clarescat præmissum. Dico aliquam in usu facilitatem oriri ex directione facta per dictamina Logicae docentis seu præcepta ejus. Deinde aliqua in usu facilitas oriri potest per dictamina luminis naturalis. Quod aliqua facilitas oriri possit in usu, quæ fiat directione facta, per sola dictamina luminis naturalis. Ratio est, quia devenire tandem erit ad talem directionem, quæ à solo intellectu & lumine illius fiat, ne sit processus in infinitum, unde deveniri debet ad ultimum resolutorium directionis, quod est lumen naturale. Et cur exercitium frequens ex illis & ita directis actibus, facilitatem seu habitum non pariat? Quantumvis non negem facilitatem illam, quæ sic acquiritur ex actibus, per solum lumen rationis directis, longè gravius molestiusque obtineri, si quis enim non studens Dialecticæ, solo lumine naturali vellet pervenire ad cognitionem eorum, quæ Dialectica docet, insignem difficultatem pateretur. Ad eum modum quo si quis vellet aliquam artem, sine præceptis discere, acquireretque habitum per solum suum ingenium, inveniendū id, quod Ars docet, magnam certè difficultatem pateretur. Hunc habitum Logicae utentis directum à solis dictaminibus rationis, distinctum esse realiter ab habitu Logicae docentis artificialis. Probatur, quia isti habitus sunt separabiles realiter, inveniri enim potest, ut quis ex solis dictaminibus naturalibus, facilitatem habeat in usu, quamvis non habeat ullam docentem Logicam artificialem, cum tamē alius Logica artificiali informatus, talem facilitatem acquisiverit, consequenter reperitur inter hos habitus separabilitas, adeoque & distinctio.

PRÆMITTO IV. Habitum Logicae utentis, non esse distinctum realiter adæquatè, ab habitu Logicae totalis.

RATIO est. Quia nulla pars est adæquatè di-

stincta à suo toto. Sed Logica utens, est pars totalis Logicae, constata ex utente & docente. Ergo non sunt distinctæ realiter adæquatè.

PRÆMITTO V. In hoc esse difficultatem; An Logica docens & Logica utens superius explicata, quæ sunt quasi species Logicae totalis, sint inter se distinctæ realiter.

DICENDUM est. *Esse distinctas.*

Probari hæc Conclusio solet variis argumentis, sed inefficacibus, quæ refutata apud impressos videbis.

PROBARI tamen solet & potest I. Alia est realiter difficultas quam tollit Logica utens, & alia realiter quam tollit Logica Docens. Ergo habitus Logicae utentis & docentis, sunt distincti realiter. Consequentia probatur, nam ex distinctione reali difficultatum distinguuntur realiter habitus, neque est major ratio, cur tollendæ uni difficultati, opponatur unus habitus, & non opponatur, alteri difficultati tollendæ, alter habitus. Antecedens probatur. Alia est realiter difficultas quam experimur in cognoscendis præceptis syllogismi, & alia difficultas quam experimur in actibus syllogisandi. Hinc potest aliquis scire regulas illas: prima prius subjicit &c. & tamen in prima figura non conficere cum facilitate argumentum, imò experimur eundem medium terminum facilius poni in prima figura, quam in tertia, eo quod major sit usus argumentandi in illa, quam in hac figura.

RESPONDEBIS I. Huic argumento cum Oviedo hic num. 14. quod duplex sit difficultas in actu Logicae utentis, alia ex parte materiæ, & alia ex parte artificii, difficultas verò, quæ est ex parte artificii, hæc tollitur sufficienter per sola præcepta, difficultas verò, quæ est ex parte materiæ, hæc tolli debet per alios habitus.

CONTRA est. Potest aliquis scire hanc regulam: tertia bis subjicit &c. potest item habere materiam facilem, hoc est A. B. C. & tamen sentiet difficultatem in applicatione hujus regulæ, & positione argumenti hujus in tertia figura. Ergo sola Logica docens, etiam in materia facili, non adfert facilitatem in exercitio actuum Logicorum. Deinde ad tollendas difficultates ratione materiæ ortas, concedi debet distinctus habitus à Logica docente, & cur non dabitur etiam in habitu Logicae, distinctus realiter habitus à Logica docente, qui superet difficultates ratione materiæ Logicae, & ratione usus, sitque Logica utens.

RESPONDEBIS II. Non sentiri ullam unquam difficultatem in usu præceptorum Logicorum, quando jam sunt cognita præcepta.

CONTRA est. Rogo, an aliquando sentiant homines in aliquo difficultatem? si sentiunt? nego ego, & quod tu pones argumentum ad probandum sentiri in his difficultatem, eodem ego probabo, sentiri in usu præceptorum, & non in sola illorum cognitione difficultatem.

PROBATUR II. Conclusio. Docens causat salutem

tem directivè utentem. Sed non causat seipsam. Ergo docens ab utente distinguitur realiter. Confirmatur, intellectus frequenter se exercendo in dictaminibus docentis, potest acquirere habitum docentis Logicæ. Ergo & frequenter se exercendo in usu Logicæ, potest acquirere habitum utentis.

PROBATUR II. Et supponitur aliquem esse facilem in cognoscendis præceptis Dialecticis, v. g. in cognoscendo illo præcepto: tertia bis subjicit, vel certè supponamus Deum fecisse decretum, de concurrente cum homine ad actus solos cognoscitivos præceptorum, non verò ad actus, qui sint usus præceptorum. His suppositis. Ita argumentor. Ille qui se exercuit & facilitavit in solis cognitionibus præceptorum, jamq; habet habitum Logicæ docentis, vel se facilitavit in usu præceptorum vel non facilitavit, habetq; jam eo ipso Logicam utentem vel non habet; si non habet, Ergo docens & utens sunt sine se reperibiles. Ergo & distinctæ realiter; si verò habet hoc ipso Logicam utentem, qui se exercuit in solis cognitionibus præceptorum, & nunquam habuit illorum usum; tunc quæro? Ille habitus, qui est productus sola cognitione præceptorum, nunquam in usu reductorum, vel esset ad similitudinem actuum, à quibus productus est productionem inclinativus, vel non esset inclinativus; si non esset inclinativus ad similes actus; jam non haberet naturam habitus; si esset inclinativus ad similes actus, à quibus productus est? Ergo esset inclinativus ad solam præceptorum cognitionem, cum à sola præceptorum cognitione sit productus. Ergo non inclinabit ad usum præceptorum, quia supponitur non fuisse usus illorum. Ergo consequenter nec erit illic facilitas in usu. Ergo nec habitus utentis. Quod eo magis robur habet; quia præcisè usus præceptorum, potest esse & non esse scientificus; ut si quis ex usu argumentaretur, quomodo ergo habitus scientificus, qualis est docentis Logicæ, inclinabit ad actus, qui de se possunt non esse scientifici?

RESPONDEBIS. In Casu illo suppositionis fore habitum docentis Logicæ formaliter, utentis autem habitum fore virtualiter seu æquivalenter.

CONTRA est. Posito habitu Logicæ docentis nato ex solis cognitionibus præceptorum, rogo, in quo sensu intelligis, illum habitum esse Logicam utentem virtualiter seu æquivalenter? si enim ille habitus ideo est æquivalenter & virtualiter utens, quia potest causare utentem, libens concedo, quod si causare utentem possit, potest & esse sine causanda utente, nec plura volo ad arguendam distinctionem realem istorum habituum, quam quod docens, sit causans, utens autem Logicæ, sit causatus habitus.

DICES. Hic actus: Definitio est clarius suo definito, quantumvis ut docui de practicitate Logicæ, tantum sit æquivalenter practicus, verè tamen est practicus. Ergo & habitus ille Logicæ

docentis, quamvis sit æquivalenter & virtualiter utens, verè erit utens.

RESPONDETUR. Quando asseruimus actum æquivalenter practicum, esse verè practicum, asseruimus illum esse causaliter practicum, & ordinari ad opus, non tamen asseruimus, quod cum eo ad quod ordinatur, sit idem realiter. Ita etiam quando tu dicis, nec ego dissentio, actum Logicæ docentis esse æquivalenter seu virtualiter utentem, id est causare utentem, debes dicere distinctos esse hos habitus, hocq; causari à docente, utentem, arguit distinctionem.

Solvuntur Objectiones.

OBJICITUR I. Nulla est necessitas distinguendi realiter docentem & utentem. Ergo non distinguuntur realiter.

RESPONDETUR. Ostendi necessitatem propter diversarum difficultatum superationem, & quia alias habitus non ad similes actus inclinarer à quibus productus est, ut probavi probatione tertia. Dicoq; tunc, quando materia est facilis, & cognitum artificium Logicum, licet jam non sit difficultas ex parte materiæ & ex parte formæ; superest tamen difficultas, ex parte modi applicandi, & reducendi in praxim formam, & præcepta de illa, quod videre est in puero sciente Grammaticæ regulam, & habente verba in promptu, & tamen in compositione errante.

INSTABIS. Habitus inclinans & facilitans ad faciendum v. g. syllogismum, est Logica utens habitualis, sed Logica docens habitualis, est habitus inclinans & facilitans ad faciendum v. g. syllogismum. Ergo Logica docens habitualis, est Logica utens habitualis.

RESPONDETUR. Distinguendo Majorem. Habitus inclinans & facilitans præceptivè ad faciendum v. g. syllogismum est Logica utens. Nego Majorem. Habitus facilitans per modum principii executivi, est Logica utens. Concedo Majorem, distinctaq; Minori, Nego Consequentiam.

OBJICITUR II. Quantumvis ut probavit probatio secunda, possit reperiri docens sine utente, utens tamen non potest reperiri sine docente. Ergo saltem realiter inadæquatè distinguuntur.

RESPONDETUR. Ad realem distinctionem sufficit per multos separabilitas ex una parte, modo aliud extremum non sit modus ut dictum in Materia in Distinctionibus. Quod verò utens sine docente reperiri non possit, id est, non propter identitatem Entitatis, sed propter connexionem, quod non officere distinctioni reali; ibidem dictum. Esse autem connexionem inter utentem & docentem certum est, quia inter dirigibile & directivum est connexio, dirigibile autem est utens, docens directivum.

INSTABIS I. Si Logica utens est distincta adæquatè realiter à docente, annihilat Deus habitum

bitum Logicae docentis, jam tunc manebit habitus utentis: sicut si intellectus & voluntas sint potentiae distinctae realiter, posset annihilato intellectu, manere voluntas, quamvis intellectus sit directivus voluntatis, quemadmodum docens, est directiva utentis. Posito autem quod non annihilatur Logica utens, vel ille habitus utentis Logicae erit vel non erit; si non erit. Ergo appareret nec ante annihilationem docentis fuisse habitum utentem; si erit, Ergo independenter erit inclinativus à docente ad actus Logicos. Sed hoc falsum est, nam actus Logicae non potest esse, qui non sit ex directione Logica, ex directione autem Logica non erit, quia supponitur annihilari Logica docens.

RESPONDETUR. In tali casu remanentem habitum utentis fore inclinativum, non proximè, sed remotè, & quantum est de se ad actus Logicae, non fore tamen inclinativum pro tunc, ratione defectus ejus rei, quam necessario requirit ad actus suos, requirit enim necessariò ad actus Logicae, directionem Logicam, quae fit à docente, quae supponitur annihilata. Ita planè, sicut posito quod intellectus & voluntas sint potentiae distinctae realiter, si sola maneret voluntas, tunc temporis quantum de se, remotè esset principium actuum volendi, proximè tamen non esset principium volendi, propter defectum praequisiti ad agendum voluntati, Praequisiti inquam luminis, quod lumen est ipsa ratio.

INSTABIS II. Concessimus habitum Logicae docentis, esse virtualiter habitum Logicae utentis, vicissim habitum utentis concedere debemus esse habitum docentis virtualiter, quia ex usu praecepti, potest erui quale sit praeceptum. Ergo utens & docens non sunt Logicae distinctae realiter.

RESPONDETUR. Negando consequentiam. Sit v.g. glans est virtualiter arbor, causaliter enim arborem, arbor item est virtualiter glans, generat enim glandem, tamen glans & arbor distinguuntur realiter, ita quamvis docens causaliter utentem, & vicissim utens, possit etiam dare fundamentum intellectui, ut formet dictamen Logicae docentis, non sequetur Logicam utentem & docentem, non esse distinctas realiter.

OBJICITUR III. Quorum habituum actus non sunt distincti realiter, illi habitus non sunt distincti realiter. Sed actus utentis ab actibus docentis, non sunt distincti realiter. Ergo nec habitus erunt distincti. Major probatur. Quorum principiorum actus non sunt distincti realiter, illorum actuum principia, non sunt distincta realiter, & sic, quia potentiae intellectivae & intellectus, potentiae volitivae & voluntatis, hominis & animalis rationalis, actus, non sunt distincti realiter, idè & principia horum actuum, non sunt distincta realiter. Ergo & quorum habituum actus, non sunt distincti realiter, illi etiam habitus, non sunt distincti realiter. Minor principalis pro-

batur. Illatio syllogismi in Barbara, est & actus utentis, in quantum proficiscitur ab utente Logica, & simul est actus docentis, in quantum proficiscitur à Logica docente, directivè enim non pertinet ad utentem sed ad docentem. Ergo istorum habituum Actus non sunt distincti realiter.

RESPONDETUR. Negando Majorem. Probationis item Antecedens, multum enim probat, probaret enim Deum & Creaturam non esse distincta realiter principia, quia unum eundemque actum habent, ut quando v.g. eadem illuminatio, pendet à sole & Deo, eadem animatio ab anima & Deo. Quod attinet ad exempla adducta. Respondeo tunc illa principia non sunt distincta realiter, quae habent eosdem actus, quando haec principia solis nominibus distinguuntur: ut solis nominibus distinguuntur potentia intellectiva & intellectus, & reliqua supra adducta: utens autem à docente non distinguitur solis nominibus. Rursus si ex mera identitate Actuum argueretur identitas principiorum, sequeretur inter Deum & Creaturam non esse distinctionem realem, nulla enim est actio creaturae, ad quam non concurrat Deus. Quod si dicas aliud esse de principis subordinatis ut subordinantur Deo creaturae, sed id pro nobis est, quia etiam Logica utens subordinatur docenti, & sicut Deus habet aliquam propriam actionem, in quam non influit creatura, nempe creationem; ita formatio praeceptorum spectat ad Logicam docentem, nec in illam influit utens. Deinde nego etiam Minorem. Neque enim actus, qui dirigitur à docente, est propriè actus docentis, nam proprius & elicited actus docentis, sunt ipsa praecepta.

QUAESTIO V.

De necessitate Logicae.

PRÆMITTO. Quaedam esse necessaria simpliciter: quaedam necessaria secundum quid. Necessaria simpliciter sunt, quae suppleri nullo modo possunt, & sine quibus res absolute poni non potest, & sic existentia est necessaria simpliciter, ad simpliciter operandum, intellectus ad intelligendum. Quaedam sunt necessaria secundum quid, seu ad melius, perfectius, facilius esse. Et sic equus est necessarius ad iter faciendum, cibi delicati ad nutritionem.

DICENDUM est I. Logicam naturalem, esse necessariam simpliciter ad omnes scientias.

PROBATUR. Quia Logica naturalis est ipso intellectus informatus principiis lumine naturae notis, vel certè sunt ipsi actus intellectus, innitentes principiis lumine naturae notis. Sed intellectus informatus principiis lumine naturae notis, est simpliciter necessarius ad scientias. Ergo & Logica naturalis.

DICEN-